

Україна:

Короткий огляд Програми допомоги УВКБ ООН на 2023 р.

3,6 мільйони
людей планується
охопити допомогою
та надати **4,6**
мільйони послуг*

21 партнер
включно із 13
національними
НУО

602,5 мільйони
доларів
становлять загальні
фінансові потреби

Валентина та її чоловік кілька місяців переховувались у підвалі в с. Шевченкове Миколаївської області, коли її околиці щоденно обстрілювали російські війська. ©УВКБ ООН

Огляд

Операційний контекст і гуманітарні потреби

Повномасштабне вторгнення Росії в Україну принесло неймовірні руйнування, переміщення та страждання. Хоча гуманітарна ситуація залишається дуже важкою, адже тривають інтенсивні бойові дії та небезпечні обставини, переміщення всередині України стає затишним, що диверсифікує спектр потреб і потребує середньо- та довгострокових рішень.

Відповідно до [Огляду гуманітарних потреб України](#) (ОГП) та [Плану гуманітарного реагування](#) (ПГР) для України на 2023 рік, **приблизно 17,6 мільйонів людей потребуватимуть гуманітарної допомоги** у 2023 році, з яких гуманітарні організації охоплюють 11,1 мільйона людей.

Гуманітарні потреби є особливо гострими для ВПО, які є переміщеними особами вже тривалий час; для тих, хто вже знаходився у вразливому становищі і залишався вдома протягом війни, особливо на сході та півдні; і тих, хто повернувся до районів, де все ще бракує базових послуг та іншої підтримки для реінтеграції, переважно на півночі та півдні.¹

У західних регіонах України багато переміщених осіб намагаються знайти житло та нові джерела доходу. Люди, які бачили, як їхні близькі були вбиті або поранені, а їхні будинки та міста зруйновані, відчують величезні душевні страждання. Люди з інвалідністю та літні люди часто стикаються з додатковими перешкодами у доступі до послуг безпеки, захисту та допомоги.

Цілі на 2023 рік

800 000
осіб охоплено
грошовою
допомогою

1,9 мільйона
людей охоплено
допомогою із
питань захисту

1 мільйон
людей
охоплено НПТ

720 000
людей охоплено
допомогою з житлом

150 000
внутрішньо переміщених
осіб мають доступ до
багатогалузевих послуг
на місцевому рівні

Реагування УВКБ ООН на надзвичайну ситуацію

З початку гуманітарної надзвичайної ситуації, спричиненої російським вторгненням, УВКБ ООН намагалося розробити та реалізувати свої програми таким чином, щоб **допомогти задовольнити нагальні потреби, одночасно зміцнюючи і посилюючи національний та місцевий потенціал** для підтримки стійкості та національного лідерства та відповідальності.

У 2023 році УВКБ ООН прагне допомогти **3,6 мільйонам людей** в Україні, підтримуючи та доповнюючи заходи української влади, надаючи понад 4,6 мільйона послуг у **питаннях захисту, екстреної допомоги з житлом, а також грошової та негрошової допомоги.***

Щоб підтримати зобов'язання уряду щодо довгострокових рішень, включаючи безпечне, гідне та тривале повернення, реінтеграцію та відновлення, а також відповідно до Національного плану відновлення, **УВКБ ООН сприятиме діяльності на місцях, заснованій на широкому залученні населення для надання підтримки тим, хто повертається у громади, та сприятиме економічному відновленню та відбудові** за участі структур, що займаються питаннями розвитку, та інших суб'єктів.

УВКБ ООН надає пріоритет партнерству з місцевими партнерами, включно з національними НУО та громадськими організаціями, які очолюють представники постраждалих громад.

УВКБ ООН працює в рамках міжвідомчого реагування під керівництвом Координатора гуманітарної допомоги ООН і координує **гуманітарні кластери щодо питань захисту, житла та непродовольчих товарів (НПТ) і Управління та координації місць компактного проживання ВПО (СССМ).**

*Загальна кількість послуг, які УВКБ ООН має ціль надати, становить 4,6 мільйона. Очікується, що близько 20% бенефіціарів отримають по декілька послуг. Усі цілі є орієнтовними та залежать від наявності коштів. Цілі також можуть коригуватися у відповідь на зміну оперативної ситуації.

1 - Див. розділи [Огляду гуманітарних потреб України](#) УКГС 2023 для отримання додаткової інформації про потреби населення та методологію.

У Великій Вільшаниці Львівської області представники УВКБ ООН та місцевої влади виїхали на місце одразу після ракетного удару 9 березня 2023 року для оцінки руйнувань. Для підтримки постраждалих сімей через місцеву неурядову організацію-партнера «Рокада» були надані набори для екстреного ремонту житла. © УВКБ ООН

Ключові заходи на 2023 рік

Добробут та базові потреби – **271,7 мільйон доларів**

Предмети першої необхідності

УВКБ ООН розповсюджуватиме стандартні предмети першої необхідності, такі як ковдри, кухонні набори та сонячні лампи, а також нестандартні предмети, такі як гігієнічні набори, розкладні ліжка, матраци та зимовий одяг і взуття, людям, які цього потребують, переважно в районах уздовж лінії фронту і нещодавно переміщеним особам, а також людям, які живуть у нещодавно повернутих під контроль Уряду районах, які місяцями перебували під постійними обстрілами.

Реагування включає резервний запас для негайного реагування на нові потрясіння, а також зимові НПТ на зимовий період 2023-2024 років.

Цілі допомоги на 2023 рік:

1 мільйон людей буде забезпечено непродовольчими товарами першої необхідності

109,2 мільйони доларів

Багатоцільова грошова допомога

УВКБ ООН впроваджує програму багатоцільової грошової допомоги, яка узгоджується з національною програмою соціальної допомоги, дозволяючи вразливим категоріям осіб, які постраждали від війни, переміщеним особам і особам, які повернулися, задовольнити першочергові основні потреби відповідно до Меморандуму про взаєморозуміння, підписаного з Міністерством соціальної політики у квітні 2022 року.

Грошова допомога залишається одним із найоптимальніших засобів і найбільш затребуваних форм підтримки серед ВПО та інших постраждалих від війни осіб. Багатоцільова готівка є ключовою для стабілізації положення населення та подолання економічних потрясінь, спричинених військовими діями та переміщенням, з можливим (повторним) працевлаштуванням або включенням до державних програм допомоги. Інвестиції, здійснені у 2022 році для посилення спроможності уряду проводити реєстрацію внутрішньо переміщених українців, сприятимуть розширенню доступу до національної системи соціального захисту у 2023 та 2024 роках.

Цілі допомоги на 2023 рік:

800 000 людей буде охоплено грошовою допомогою

162,5 мільйони доларів

Постійне житло та місця компактного проживання (МКП) – 210,6 мільйонів доларів

Постійне житло

УВКБ ООН продовжуватиме надавати матеріали для **екстреного ремонту** людям у районах, які безпосередньо постраждали від обстрілів і атак, а також у районах, щойно повернутих під контроль Уряду України. УВКБ ООН також посилить інвестиції в **ремонт і надасть консультації щодо житлових рішень, які можуть допомогти людям повернутися до своїх домівок, де це можливо**. Тим, хто не може повернутися до своїх колишніх домівок і живе в МКП, УВКБ ООН надає підтримку шляхом покращення або створення житла у визначених місцях шляхом ремонтних робіт.

Ремонт і відбудова зруйнованих або пошкоджених будинків є одним із найголовніших пріоритетів людей, переміщених через війну, і вирішальним фактором для їхньої здатності повернутися до гідного та стабільного життя.

Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури та УВКБ ООН – як провідне агентство Кластеру з питань житла/НПТ– запустили нову платформу співпраці «Україна – це дім», щоб скоординувати пропозицію та попит на допомогу з ремонтом та відновленням житла. Ця платформа покликана забезпечити прозору та ефективну систему для гуманітарної діяльності, відновлення, розвитку, приватного сектору та інших партнерів з метою об'єднання коштів та матеріальної підтримки для надання допомоги людям, включно з біженцями та ВПО, у ремонті їх пошкоджених будинків, щоб вони могли повернутися додому.

Цілі допомоги на 2023 рік:

720 000 людей отримають житлову допомогу (довгострокову, тимчасову або екстрену)

196,3 мільйони доларів

Місця компактного проживання (МКП)

У межах свого реагування Кластер з Управління та координації місць компактного проживання ВПО (СССМ) буде ретельно спостерігати за умовами та потребам в МКП, де продовжують перебувати ВПО. УВКБ ООН надаватиме підтримку в управлінні МКП, щоб **забезпечити доступність послуг із захисту, інклюзивність та залученість на рівні громад**, а також працювати над покращенням якості життя та гідних умов життя ВПО під час переміщення. ВПО, що перебувають у вразливому соціально-економічному або іншому становищі, ймовірно, залишатимуться у місцях компактного проживання доти, доки вони не вважатимуть, що їхнє місце походження є безпечним для повернення, і вони матимуть доступ до підтримки у вигляді ремонту житла, основних послуг та засобів для існування.

Цілі допомоги на 2023 рік:

150 000 внутрішньо переміщених осіб мають доступ до багатогалузевих послуг на місцевому рівні завдяки покращеній координації об'єктів (СССМ)

14,3 мільйони доларів

Захист – 99 мільйонів доларів

Програми УВКБ ООН підтримують національні системи та місцеві служби соціального захисту шляхом **посилення процесу виявлення та ведення справ осіб з особливими потребами**, включно з випадками **гендерно зумовленого насильства й захисту дітей, надання інформації та юридичних консультацій**, особливо щодо цивільної документації та житла, землі та права власності, а також надання **психосоціальної підтримки**. Регулярна присутність команд із питань захисту на пунктах перетину кордону забезпечує ретельний моніторинг умов перетину та схем пересування, а людям, які перетинають кордон в обох напрямках, надається інформація та консультації.

На додаток до тісної співпраці з національними надавачами послуг, стратегія захисту УВКБ ООН значною мірою спирається на підходи спільної участі, мобілізацію місцевих партнерів і пряму взаємодію з ВПО та громадами, які постраждали від війни. Мережа, яка складається з числа **до 200 фасилітаторів для роботи з громадою та понад 200 місцевих громадських організацій**, які співпрацюють з УВКБ ООН та партнерами на місцях, поширюють інформацію про доступні послуги й перенаправляють до них людей, які цього потребують.

Адвокація з питань захисту буде зосереджена на доступі до документів, з особливим акцентом на спрощених процедурах реєстрації народження, смерті та шлюбу; компенсації та відшкодування; та деінституціоналізації дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з інвалідністю. УВКБ ООН також співпрацює з Державною міграційною службою, щоб **забезпечити доступ до дієвих та ефективних процедур надання притулку, покращити процедури визнання особою без громадянства та посилити зусилля щодо запобігання, скорочення та вирішення проблеми безгромадянства**.

Цілі допомоги на 2023 рік:

1,9 мільйона людей охоплено допомогою із питань захисту

Місцева інтеграція та довгострокові рішення – 21,3 мільйони доларів

Незважаючи на продовження війни, люди та Уряд віддають пріоритет швидкому відновленню за допомогою Національного плану відновлення, включаючи **програми, які дозволять біженцям та внутрішньо переміщеним особам повернутися, реінтегруватися та зробити внесок в економічне відродження та відбудову України.**

УВКБ ООН використовує свої знання і щоквартальні опитування щодо намірів ВПО, які проводяться у партнерстві зі Світовим банком, щоб переконатися, що погляди та пропозиції людей доводяться під час розробки **територіальних підходів до відновлення, відбудови, економічного залучення, засобів до існування та розвитку, які можуть бути реалізовані разом із суб'єктами програм розвитку** та для підтримки Уряду України. УВКБ ООН підтримуватиме муніципалітети та місцеві громади, які приймають ВПО, для сприяння місцевій інтеграції шляхом розробки та впровадження заходів, які сприятимуть ініціативам із працевлаштування, а також проектам соціальної згуртованості та розширення можливостей громад.

Цілі допомоги на 2023 рік²:

80 муніципалітетів/організацій отримують технічну/матеріальну допомогу для сприяння довгостроковим рішенням

16 000 бенефіціарів отримали підтримку в межах заходів із самозабезпечення та забезпечення засобів до існування

Координація

На додаток до завдання керувати кластерами із питань захисту, житла/НПТ та СССМ, УВКБ ООН співочолює керівну групу з питань довготривалих рішень, очолює цільову групу правової допомоги в рамках національного кластеру з питань захисту, спільно очолює цільову групу підзвітності постраждалим групам (AAP) УКГС ООН та є членом Робочої групи із запобігання сексуальній експлуатації та насильству (PSEA).

Уряд України зберігає провідну роль у задоволенні потреб свого населення. У квітні 2022 року **УВКБ ООН підписало Меморандуми про взаєморозуміння (MoU) із трьома ключовими міністерствами – Міністерством соціальної політики, Міністерством з питань реінтеграції тимчасово окупованих територій України та Міністерством розвитку громад та територій України [3]** для узгодження діяльності УВКБ ООН із державними соціальними програмами. У січні 2023 року УВКБ ООН підписало Меморандум про взаєморозуміння з новим **Міністерством розвитку громад, територій та інфраструктури України**, щоб зміцнити співпрацю щодо доступу до ремонту житла та рішень і запустити платформу співпраці «Україна – це дім».

Для зміцнення поточного партнерства та посилення співпраці, пов'язаного з гуманітарною допомогою та діяльністю на обласному рівні, **УВКБ ООН підписує меморандуми про взаєморозуміння з обласними державними адміністраціями**. Станом на березень 2023 року було підписано дев'ять меморандумів про взаєморозуміння, зокрема із Чернігівською, Херсонською, Хмельницькою, Київською, Миколаївською, Одеською, Закарпатською, Запорізькою та Житомирською областями, та ще більше меморандумів попереду.

2 - Ці цілі включені до програмної цифри щодо роботи у сфері захисту. Вони виражені окремо, щоб проілюструвати фокус УВКБ ООН на довгострокових рішеннях та місцевій інтеграції у 2023 році.

3 - Міністерство розвитку громад та територій України та Міністерство інфраструктури об'єдналися в Міністерство розвитку громад, територій та інфраструктури України.

Додаткова інформація

Прочитайте повний текст [Звернення УВКБ ООН про додаткове фінансування на 2023 рік](#).

Відвідайте Портал оперативних даних, щоб отримати актуальну інформацію щодо реагування на ситуацію в Україні.

unhcr.org/ua

Протягом першого тижня лютого 2023 року УВКБ ООН взяло участь у черговій серії міжвідомчих гуманітарних конвоїв до Херсонської та Донецької областей для надання підтримки людям, які сильно страждають від обстрілів у населених пунктах уздовж лінії фронту. © УВКБ ООН